

ere optagne med Hensyn til hvilke Straffe der skulle medføre Forbrydelse af Borgerstab eller Næringsbevis. — Jeg tror, at Forslaget under Nr. 5 er en Forbedring og skal altsaa tilraade Thinget at vedtage det. — Endringsforslaget under Nr. 6 kan jeg selvfølgelig ikke have Noget imod. — Endringsforslaget under Nr. 7 angaar, som jeg tillod mig at sige ved 2den Behandling, et af de Punkter, som jeg havde størst Betænelighed ved at optage i Lovforslaget. Der er jo her Tale om at bevare en Ret for Indenrigsministeren til gennem Bevilling at kunne vedrøse Forhold, der have dannet sig, og med Hensyn til hvilke man maatte erkende, at det var ønskeligt, at der kunde gives Bevilling. Jeg har imidlertid troet at kunne berolige mig ved den Tilfælde, Bestemmelsen fik sidst, idet jeg har forudsat, at Forholdet paa de allerfleste Steder vil have ordnet sig saaledes, at de fornødne Næringsadkomster ere givne. Naar man altsaa konserverer Regeringens Ret til fremdeles at kunne opretholde Næringerne paa disse Steder, saa har jeg troet, at der ikke var tilstrækkelig Grund for mig til at modsætte mig et saa almindeligt Ønske som det, der var udtalt fra Kjøbstadkommissionens eller fra Kjøbstadernes Side om, at den tilsyneladende villaarlige Bevillingsmyndighed hos Indenrigsministeren heves.

Griffen: Ja, jeg vil gjøre den høitagtede Indenrigsminister en Undskyldning for, at jeg endnu gjør en Beirigtigelse med Hensyn til, hvad der af ham blev udtalt angaaende Kjøbstadernes Stilling lige over for Krammarkerne. Det hedder i Kommissionens Betænkning: „Ogsaa for Liden synes et større Antal af Kjøbstadene at ville beholde Krammarkerne, idet af de fra en Del Byraad og Foreninger indkomne Erklæringer 24 udtale sig for og kun 13 imod dem; medens dog flere have udtalt sig tvivlende.“ Det maa altsaa bemærkes, at der foruden dem, der bestemt have udtalt sig for at beholde Krammarkerne, er flere, der have udtalt sig tvivlende. Det glæder mig for saa vidt, at denne Udtalelse findes i Kjøbstadkommissionens Betænkning, som jeg tror, at Kjøbstadene have nogen Grund til at nære Betænelighed ved Krammarkerens Afskaffelse. Jeg vil blot bede de ærede Herrer lægge Mærke til, hvilken Kamp der er mellem de større og mindre Byer, hver Gang der er Tale om at anlægge en Sernbane, om, hvilken Retning Banen skal have; jeg skal saaledes heppe til det Eksempel, vi nylig have set i Byen. Jeg indfyder her, at jeg for mit Vedkommende anser det for rigtigt, at Sernbanerne gaa igjennem Hovedstæderne, for at der kan skaffes Banerne Kraft; men paa den anden Side er det min Tro, at de mindre Byer lide derved. Naar jeg altsaa erkjender det og paa samme Tid ser, at vi her sætte en Stopper for Afstæningen ved Prøvehandel, som hidtil har fundet Sted i en

udstrakt Grad, saa maa jeg vel frygte for, at naar man nu vil gaa hen og lukke Markederne, saa kunde det let føre til, at en Smughandel ikke godt kunde forhindres. Det har altsaa for saa vidt været tilfredsstillende for mig at se denne Udtalelse, som jeg derved i dette Tilfælde staar aldeles upartisk overfor Kjøbstad og Land. Jeg tror, at det er i begge Parters Interesse, at Krammarkerne vedligeholdes, ikke blot fordi der derved gives en Leilighed til at afsætte Varer, som Haandværkerne i ledige Tider maa frembringe for egen Regning uden ellers at kunne faae Afsetning for dem, men ogsaa fordi Markederne tjene til at udvikle Haandværket. De ere en Slags Industriudstillinger for de mindre Haandværkere; der gives derved en Leilighed til at se, hvorfra de bedste Varer komme, og ofte gives der en Leilighed for Haandværkeren til at faae en fast aarlig Afsetning til bestemte Familier. Dersom man nu gaar hen og aflaffer Markederne, tror jeg, at mange Haandværkere baade i Byen og paa Landet derved ville komme i en uheldig Stilling. Jeg skal derfor endnu en Gang anbefale det ærede Thing at bevare Krammarkerne.

Jeg veed ikke, om det maa være mig tilladt endnu en Gang at henvende et Spørgsmaal til den høitagtede Indenrigsminister; nemlig om, hvorpaa det grunder sig, at Kjøbenhavn har en Forret fremfor hele Landet ved at have 4 store Varelotterier, der kunne afsætte deres Lodder over hele Landet, medens det i det Mindste ikke er mig bekendt, at noget andet Varelotteri her i Landet har denne Ret. Jeg kunde ønske at vide, hvorpaa dette egentlig grunder sig.

Indenrigsministeren: Med Hensyn til det sidste Spørgsmaal skal jeg blot bemærke, at det angaar en Sag, der ikke ligger under mig, og at jeg derfor ikke ser mig i Stand til at besvare det ærede Medlems Spørgsmaal. Meddelelse af Bevilling til Lotteri er en justitsministeriel Sag. Jeg tror imidlertid at kunne sige, at Grunden til de kjøbenhavnske Varelotteriers Forret er den, at de allerede eksisterede, den Gang Loven af 6te Marts 1869 udkom, men jeg vil for Øvrigt ikke have mine Ytringer her i ringeste Maade betragtede som officielle. Naar det ærede Medlem har henvendt dette Spørgsmaal til mig, maa jeg dertil sige, at jeg ikke er den, der kan give fyldestgjørende Oplysning derom.

Griffen: Ja, jeg vidste forud, at Sagen ikke laa under den ærede Minister, og jeg tror, at jeg antydede det under Sagens 2den Behandling, men det har været mig magtpaaliggende at faae et Svar paa Spørgsmaalet. Da det imidlertid ikke kan lade sig gjøre, idet den vedkommende Minister ikke er tilstede, maa jeg udtale min Beklagelse over, at et saadant Forhold ligger under Justitsministeriet. Det griber i den